

[Korsgaard.]

gældende, saa vilde det have faaet et Mandat. Saa man kan ikke uden videre sige, at det ikke er noget, der har en vis Interesse i givne Situationer; men ud fra den Betragtning, at en Spredning af Mandaterne ret beset er i Partiets Interesse, tror jeg, den større Spredning, som kommer igennem de nye Regler, er at foretrække. Det er for saa vidt ogsaa denne Interesse for den større Spredning, der i givet Fald skulde kunne formaa københavnske konservative Repræsentanter til at finde det rimeligt, at man faar en noget større Repræsentation ude i Provinsen, end man har forholdsmaessigt i København.

Saa er der endelig Bestemmelserne om, hvor mange Vælgere der skal til for at komme i Betragtning som Parti, og der er Tallet jo sat væsentligt op, nemlig fra 10 000 til 20 000 Vælgere. Jeg kan dog ikke se, at det skulde være noget urimeligt Krav at stille. Hvis et Parti har sine Folk saa nogenlunde fordelt ud over Landet, kan man næsten med de nuværende Valglovsregler sige, at hvis Partiet overhovedet faar eet Mandat, saa faar det ogsaa det andet, for, naar man ser bort fra det slesvigske Parti — som har sit ganske specielle Omraade inden for Landets Grænser —, er det meget svært at konstruere noget i Retning af en Landsbevægelse, hvorved det vil være muligt at faa eet, men ikke to Mandater. Det kommunistiske Parti var lige ved, om jeg saa maa sige, at præstere det Kunststykke talmæssigt ved Valget i 1932, men Partiet var ganske vist ogsaa lige ved at præstere det Kunststykke, at det, trods de 15 000 Stemmer eller deromkring, overhovedet ikke havde faaet nogen Repræsentant. Men jeg er altsaa af den Mening, at Kravet om 20 000 Vælgere ikke kan siges at være noget urimeligt Krav, idet man ikke ligefrem skal opfordre til at splitte sig i for høj Grad.

Om man saa ogsaa skal have den Bestemmelse, at et Parti, der fremkommer ved, at det skiller sig ud fra et bestaaende Parti under en Valgperiode, kun kan anmeldes som Parti, hvis der er fire Rigsdagsmænd, eller om man maaske skal nøjes med et lavere Tal, derom kan man formentlig tale i det kommende Udvalg. At et enkelt Menneske paa den Maade skal kunne stifte Parti, synes jeg i hvert Fald er temmelig urimeligt; det enkelte Menneske — det ved vi alle — kan det ofte være meget svært at have en rimelig Indflydelse paa, men det er straks ikke saa lidt sværere, naar der skal være to Mennesker, der skal gøre noget helt

urimeligt, saaledes at alene en Forøgelse til to vil betyde ikke saa lidt. Men altsaa, om to eller tre eller fire er det rigtige, det skal jeg lade ligge, det hører til de Spørgsmaal, man vil kunne tale om.

Alt i alt maa jeg da gentage, at saa svært forskelligt fra den bestaaende Valglov er det her foreliggende Forslag ikke, og i hvert Fald ikke mere forskelligt derfra, end at vi kan erklære os villige til paa saglig Grund at gennemgaa Forslagets Enkeltheder og forhaabentlig komme til en efter vor Mening rimelig Ordning.

Nøhr: Mit Parti kan give fuld Tilslutning til, at der ved Tilvejebringelse af den nye Valglov bygges videre paa det bestaaende System.

Mange forskellige Valglovssystemer har været forsøgt herhjemme, som i andre Lande, fra de mest enkle til de mest komplicerede, og hvert System har naturligvis sine særlige Egenskaber og Fortrin, som ikke alle kan rummes inden for et enkelt Systems Rammer. Den Valglov, vi har haft i Danmark siden 1920, forener imidlertid saa mange og væsentlige Hensyn, at jeg tror, det vil blive meget vanskeligt at naa frem til en Nykonstruktion, der bedre kunde løse Opgaven. Forsøg, der har været gjort i saa Henseende, taler et tydeligt Sprog herom. Jeg behøver kun at henvise til de lange Debatter, der i Aarene fra 1915 til 1929 har været ført saavel her i Folketinget som i Landstinget, med Deltagelse af nogle af de kyndigste Valglovsteknikere og Politikere inden for alle Partier. Det er en overmaade omfattende Lektüre, Rigsdags-tidende i saa Henseende frembyder, det er et Værk paa mange Hundrede Spalter, hvor baade Videnskab og Lidenskab har tumlet sig uden Hindringer. Det kan i Sandhed siges, at Valglovsproblemerne i Danmark er blevet grundigt gennemdrøftet og alsidigt belyst. Der er vist ingen Sag, Grundlovssagen indbefattet, der i Aarenes Løb i den Grad som Valglovsproblemet har mobiliseret den politiske Talekunst og den politiske Beregningskunst.

Naar man blader hele denne Valglovs-litteratur igennem, kan man imidlertid ud-drage en Linie, der med stadig større Tydelighed træder frem i Diskussionerne, og som nu kan siges at være ført frem til at staa som en tyk Streg under Forhandlingen her i Dag; det er den størst mulige Ligelighed Sejrr over Hensigtsmæssigheden eller, som det har formet sig i Praksis, Forholdstals-valgets Sejrr over Flertalsvalget i Enkelt-mandskredse.